

Váš Otec ví, co potřebujete, dříve než ho prosíte

Židům 3, 1-6

(Hesla Jednoty bratrské 2013)

**** Aktuální, nepřehlédni ****

Pracovní setkávání MORAVIAN:

Pravidelné pracovní schůzky se konají jednou za dva týdny. Část věnujeme rozhovoru o posledních událostech, zajímavých návštěvách v muzeu a přípravě příštích akcí. Druhou část věnujeme pracem na zdokonalení zařízení muzea a na dalších projektech: Park MB, Via exulantis a pod.

*** za námi je: ****

Zájezd do Herzogwaldu

Od jara jsme sbírali informace o Herzogwaldu, kde se jen dalo. Podařilo se nám zapůjčit si také knihu Herzogwald in Wort und Bild. Autorem je člen sboru Jednoty bratrské z Herzogwaldu Rudolf Körper, jehož syn Karl-Heinz žije v Berlíně-Neukölln. Jsme s ním v písemném styku od r. 2007.

V sobotu 13. července jsme se ve čtyřech osobních autech vypravili do Oderských vrchů. Ve Dvorcích jsme si připomněli zdejšího rodáka Blaschkeho, u nějž se zastavoval Kristian David na svých cestách na Kravařsko a zaséval tady semínka, z nichž později vzešel zdejší sbor JB. Odtud to bylo jen asi 5 km přes kopec do Herzogwaldu. Při vjezdu do někdejší obce jsme si nebyli jisti, zda jsme správně, protože zde nebylo nejmenší známky, že by v lese kolem nás někdy stály domy. Sjíždíme svažující se lesní cestou, kde už lze v křoví zahlédnout občas zbytky kamenných podezdívek. Zastavujeme u staré javorové aleje, kde tušíme, že by tady mohl stát katolický kostel. Mapa tomu nasvědčuje. Vzali jsme na pomoc krompáč, lopatu a další nářadí. Po chvíli nalézáme krásnou třibarevnou

Část naší výpravy v místech, kde kdysi stávala modlitebna

dlaždicí, cihly, kusy betonu a schody. Sjíždíme pak dál po cestě ještě asi půl kilometru, až ke kříži a pamětní desce, kterou tady umístili němečtí rodáci. Oznamuje, že zde stávala jejich rodná obec, ve které žilo 674 obyvatel ve 105 domech. Skutečnost porovnáváme s mapou a docházíme k názoru, že jsme u cíle. Asi 10m níže pod křížem, stávala modlitebna tohoto (v té době) jediného sboru Jednoty bratrské na Moravě. Máme k dispozici fotografie s modlitebnou stavěnou v obdobném stylu, jako všechny stavby Jednoty v Evropě. Ve štítě je terakotová plastika s beránkem. Opět vytahujeme nářadí a snažíme se o

archeologický průzkum. Brzy máme v kufru auta mnoho artefaktů. Části kuchyňských kachlů, střepy keramických nádob, klempířskou ozdobu ze střechy. Odvážíme si i několik cihel, abychom z nich v muzeu postavili malou zídku. Vydáváme se pak po slabě znatelné cestě, která nás zavedla ke hřbitůvku tohoto sboru. Asi 200m v polích je skupina osmi mohutných lip tvořící ohromnou kytici. Procházíme pod klenbou z větví, do prostoru ohrazeného kamennou zdí, kde při čelní zdi jsou zbytky márnice. Je to zvláštní až magické místo, kde nás to nutí ztišit se a jen mlčky pátráme co se zachovalo ze hřbitova. Jsou zde části náhrobních kamenů a hrobová místa pokryta kobercí barvínkou. Vztyčili jsme torzo vysokého dřevěného kříže. To bylo vše, čím jsme mohli přispět k obnově tohoto místa, kde odpočívá i poslední zdejší kazatel Wilhelm Schulz. Lípy jsou v květu a krásně voní. Sešli jsme se k malé bohoslužbě a vydáváme se zpět k modlitebně, kde jsme po dalším archeologickém průzkumu naši expedici zakončili a vydali se na zpáteční cestu. Sjíždíme dolů až ke Kružberské přehradě a pak na Vítkov, Odry, Suchdol.

Hřbitov Jednoty bratrské současný stav

Modlitebna, stav před rokem 1945

***** Historie: *****

Herzogwald - Herčivald Sbor Jednoty bratrské v rakouském Slezsku, vznikl z potomků tajných evangelíků, u kterých se kdysi zastavovali Moravští bratři a jejich kazatelé, když tajně procházeli zdejšími horami na Moravu. Po vydání tolerančního patentu patřili do luterského sboru v Kříšťanovicích, ale r. 1890 zaslalo několik rodin přihlášku do Herrnhutu. V počátcích patřili do sboru v Potštejně, od r. 1905 do Ústí n.O. V r. 1900 si postavili vlastní modlitebnu a faru, r. 1925 přičlenění ke sboru v Jablonci n.Nisou a v té době byl také nejpočetnější, kolem 80 členů. Od r. 1939 byl samostatným sborem, avšak po válce byli všichni odsunuti do Německa.

Při stavbě Kružberské přehrady se obec dostala do hygienického pásma a proto byla vysídlena a budovy zbourány.

Působili zde kazatelé:

Willhelm Arnstadt	docházel z Gnadenfeldu do r. 1887
Friedrich Jordán	od r. 1887 docházel z Gnadenfeldu
F.X. Spiegler 1892 -1906	vyslán do Herzogwaldu Jednotou, založil také kazat. st. v Karlovicích a Eichendornu.

Theodor Pepper 1906 – 1912	
Gotfried Schmidt 1912 – 1925 dosavadní vikář z Ústí n.O.	
Otto Mülner 1936 – 1938	
Willhelm Schulz 1938 – 1945 zemřel v Herčivaldu	
Boris Uher 1945 – 1946	ustaven administrátorem

Willhelm Schulze s manželkou

Vydává občanské sdružení MORAVIAN Historicko-vlastivědná společnost se sídlem v Suchdole nad Odrou. Pro vnitřní informovanost členů připravil Daniel Řičan - bez jazykové úpravy. Náklad: 40 výtisků. Ostatním členům a příznivcům rozesláno elektronickou poštou. Prosíme, vytiskněte si! Kontakt: Daniel Řičan, Čsl.armády 276, 742 01 Suchdol nad Odrou, e-mail: daniel.rican(zavlnáč)seznam.cz ☎556 736 855, 777 348 231